

A társas vállalkozások, társas vállalkozók, gazdasági társaságok vezető tisztségviselőinek járulék- és szociális hozzájárulásiadó-fizetése

2023

Ebben az információs füzetben az alábbiakról olvashat:

I. JÁRULÉK	2
1. Társas vállalkozás, társas vállalkozó meghatározása.....	2
2. Biztosítási kötelezettség	4
3. Járulék	7
4. Járulékfizetési kötelezettség.....	7
5. A társas vállalkozást terhelő bejelentési és nyilvántartási kötelezettség	10
6. Járulékbevallás és befizetés.....	12
II. SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ	12
III. EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS	18
IV. SZÁMLASZÁMOK	18

I. JÁRULÉK

1. Társas vállalkozás, társas vállalkozó meghatározása

A társas vállalkozás kifejezést a társadalombiztosítási jogszabály¹ gyűjtőfogalomként használja.

1.1. A Tbj. alapján társas vállalkozás²:

- a közkereseti társaság,
- a betéti társaság,
- a korlátolt felelősségű társaság,
- a közös vállalat,³
- az egyesülés, ideértve az európai gazdasági egyesülést is,
az előzőekben felsorolt vállalkozások az előtársasági időszakban is,
- a szabadalmi ügyvivői társaság, szabadalmi ügyvivői iroda,
- a gépjárművezető-képző munkaközösség,
- az oktatói munkaközösség,
- az ügyvédi iroda,
- a közjegyzői iroda,
- a végrehajtói iroda,
- az egyéni cég.⁴

A gazdasági társaságokról (közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság), valamint az egyesülésről a Ptk.⁵ rendelkezik.

1.1.1. Szabadalmi ügyvivői társaság, illetőleg iroda

A szabadalmi ügyvivői társaságban, illetőleg a szabadalmi ügyvivői irodában a **szabadalmi ügyvivő** tagsági jogviszonyban vagy alkalmazottként működhet.

¹ A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (továbbiakban: Tbj.).

² Tbj. 4. § 20. pont.

³ A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 9. § (5) bekezdése szerint a közös vállalatra a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 333. § (7) bekezdését kell továbbra is alkalmazni. A hivatkozott jogszabályhely szerint 2006. július 1-je után új közös vállalat nem alapítható. A Gt. hatálybalépése napján a cégnyilvántartásba bejegyzett, vagy bejegyzés alatt álló közös vállalat a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvénynek a 2006. június 30-án hatályos rendelkezései szerint működhet tovább.

⁴ Tbj. 4. § 20. pont 12. alpont.

⁵ A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény.

Alkalmazottként biztosítása a munkaviszonyra, vagy a megbízási jogviszonyra vonatkozó szabályok szerint áll fenn.

1.1.2. Ügyvédi iroda, közjegyzői iroda, végrehajtói iroda, gépjárművezető-képző munkaközösség, oktatói munkaközösség

Ezen társas vállalkozások tagjainak társadalombiztosítási jogállására a tagsági jogviszony keletkezésétől kezdődően, annak megszűnéséig kizárólag a társas vállalkozásokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni (más biztosítási jogviszony nem lehetséges).

1.1.3. Egyéni cég

Az egyéni cégre vonatkozó szabályokat külön törvény⁶ szabályozza, azonban e külön törvényben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. jogi személyre vonatkozó általános szabályait és a gazdasági társaságok közös szabályait kell megfelelően alkalmazni.

Az egyéni cég ügyvezetését vezető tisztségviselői vagy az egyéni cégben fennálló tagsági jogviszonyban a tag látja el.

Ha a tag a vezető tisztségviselő, akkor ezt a tevékenységet társas vállalkozóként végezheti.

1.2. Társas vállalkozó⁷:

- a betéti társaság bel- és kültagja,
- a közkereseti társaság,
- a korlátolt felelősségű társaság,
- a közös vállalat
- az egyesülés,
- az európai gazdasági egyesülés tagja,

ha a társaság (ideértve ezen társaságok előtársaságként történő működésének időtartamát is) tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik, és ez nem munkaviszony vagy megbízási jogviszony keretében történik (tagsági jogviszony).

1.3. Társas vállalkozó továbbá:

- a szabadalmi ügyvivői társaság tagja, a szabadalmi ügyvivői iroda tagja, ha a társaság tevékenységében személyesen közreműködik,
- az ügyvédi iroda,
- a közjegyzői iroda,

⁶ Az egyéni vállalkozóról és az egyéni cégről szóló 2009. évi CXV. törvény.

⁷ Tbj. 4. § 21. pont.

- a végrehajtó iroda,
- a gépjármű-vezetőképző munkaközösség,
- az oktatói munkaközösség,
- az egyéni cég⁸, valamint
- a betéti társaság, a közkereseti társaság és a korlátolt felelősségű társaság

olyan természetes személy tagja, aki a társaság ügyvezetését nem munkaviszony alapján látja el, kivéve, ha az 1.2. pont szerint társas vállalkozónak minősül.⁹

2. Biztosítási kötelezettség

Annak eldöntéséhez, hogy a társas vállalkozások egyes tagjai után hogyan kell járulékot fizetni, a legfontosabb azt tudnunk, hogy e személyek **milyen jogviszonyban végeznek munkát a társas vállalkozásban**.

Fontos megemlíteni, hogy ha a betéti társaság, a közkereseti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, a közös vállalat, illetve az egyesülés előtársaságként működik, a tagokra is ugyanazokat a szabályokat kell alkalmazni, mint a cégbírósági bejegyzést követő működés során.

A társas vállalkozók biztosítási kötelezettségének megállapításával kapcsolatban problémák leggyakrabban a gazdasági társaságok tagjait érintően merülnek fel, ezért a következőkben ezekkel foglalkozunk részletesebben.

A társas vállalkozás (gazdasági társaság) tagja alapvetően **háromféle jogviszonyban végezhet munkát a társaságban**:

- munkaviszony,
- megbízási jogviszony,
- tagsági jogviszony.

Azonban különbséget kell tenni aszerint is, hogy a tag a gazdasági társaság vezető tisztségviselője-e, vagy sem.

2.1 A vezető tisztségviselők biztosítási kötelezettsége

2.1.1. Vezető tisztségviselő:

- a közkereseti társaság és a betéti társaság üzletvezetésre jogosult egy vagy több tagja,¹⁰

⁸ Tbj. 4. § 21. pont 4. alpont.

⁹ Tbj. 4. § 21. pont 5. alpont.

¹⁰ Ptk. 3:144. §.

- a korlátolt felelősségű társaság egy vagy több természetes személy ügyvezetője,¹¹
- az egyesülésnél – a társasági szerződés előírásai szerint – az igazgató vezető tisztségviselőként vagy az igazgatóság, mint testület látja el az ügyvezetési teendőket.¹²

A vezető tisztségviselő e feladatát – a társasággal kötött megállapodása szerint –

- megbízási jogviszonyban vagy
- munkaviszonyban

láthatja el.

2.1.2. A vezető tisztségviselők biztosítási kötelezettségének elbírálása, társadalombiztosítási jogállása

A betéti társaság, a közkereseti társaság és a korlátolt felelősségű **társaság természetes személy tagjai társas vállalkozónak minősülnek**, ha a társaság ügyvezetését nem munkaviszony alapján látják el. Kivétel ez alól, ha a személyes közreműködésre tekintettel a vezető tisztségviselő társas vállalkozónak minősül.

Ha a gazdasági társaság **társas vállalkozónak nem minősülő vezető tisztségviselőjének** e tevékenységből származó, tárgyhavi járulékalapot képező jövedelme eléri a minimálbér 30 százalékát, illetve naptári napokra annak 30-ad részét, akkor ez a személy is biztosítottnak minősül.¹³

Arra a tagra, aki a vezető tisztségviselés tekintetében társas vállalkozóvá válik, így a **főtevékenysége is a vezető tisztségviselés**, kötelezően nem lehet előírni a legalább a garantált bérminimum utáni járulékfizetést. Esetükben a társadalombiztosítási járulékot legalább a minimálbér¹⁴ után kell megfizetni.

Természetesen a társaság rendelkezhet arról, hogy a vezető tisztség ellátásának ellentételezése **a minimálbérnél, illetve a garantált bérminimumnál magasabb összegű legyen**, például egy ügyvezető személyes közreműködését magasabb összeggel díjazza. Ilyenkor ez az összeg lesz a járulékfizetés alapja.

Tehát a vezető tisztségviselői jogviszony társadalombiztosítási szempontból vagy munkaviszonyt, vagy társas vállalkozói jogviszonyt, illetve választott tisztségviselői jogviszonyt eredményez.

2.2. A nem vezető tisztségek ellátása

¹¹ Ptk. 3:196. §.

¹² Ptk. 3:373. §.

¹³ Tbj. 6. § (2) bekezdés.

¹⁴ 2023 januártól legalább 232 000 forint után kell megfizetni a társadalombiztosítási járulékot.

A nem vezető tisztségviselő tagok (például kültag), illetve azok a tagok, akik a vezető tisztségviselés ellátásán túl a társaságnál munkát végeznek, e tevékenységet elláthatják:

- **munkaviszonyban**, ha munkaszerződés alapján végeznek munkát,
- **megbízási jogviszonyban**, ha megbízási szerződés alapján végzik tevékenységüket, és azt a Ptk. szabályai szerint kötötték,
- **társas vállalkozóként** (tagi jogviszonyban), ha a tevékenységüket nem munkaviszony és nem megbízási jogviszony keretében végzik.

2.3. A társas vállalkozó biztosítási kötelezettsége¹⁵

A társas vállalkozó biztosítási jogviszonya

- a gazdasági társaság, az egyesülés, a szabadalmi ügyvivői társaság, szabadalmi ügyvivői iroda tagja esetében a **tényleges személyes közreműködési kötelezettség** kezdete napjától annak megszűnése napjáig, egyéni cég tagja esetében **az egyéni cég tagjává válás** napjától az egyéni cégben fennálló tagság megszűnésének,
- egyéb esetben a társas vállalkozásnál létesített **tagsági jogviszony**, illetve a **vezető tisztségviselői jogviszony** létrejötte napjától annak megszűnése

napjáig tart.

Vagyis a társasági szerződésben meghatározott **személyes közreműködés** kezdetének azt a napot kell tekinteni, amikor a tag a személyes közreműködést ténylegesen megkezdi. Ha ez a nap nem állapítható meg, úgy a társasági szerződésben meghatározott időpont az irányadó, ennek hiányában a személyes közreműködésnek azt a napot kell tekinteni, amikor a társaság tevékenységét a Ptk. szerint megkezdheti.

Az egyéni cég tagjának **biztosítási kötelezettsége az egyéni cég tagjává válás napjától annak megszűnése napjáig áll fenn**. Az egyéni cég tagja a törvény erejénél fogva társas vállalkozónak minősül, tehát esetében nem kell vizsgálni, hogy a társaság tevékenységében ténylegesen és személyesen közreműködik-e vagy sem.

Ha a tag a vezető tisztségviselői tevékenysége tekintetében társas vállalkozónak minősül, a biztosítási kötelezettsége a társas vállalkozásnál létesített **vezető tisztségviselői jogviszony létrejötte** napjától annak megszűnése napjáig tart.

Ugyanakkor a **biztosítási jogviszonyt, illetve az abban bekövetkező változást¹⁶ a 'T1041-es bejelentő és változásbejelentő lapon közölni kell**. A havi adó- és járulékbevallásban¹⁷ az alkalmazás minősége kód kiválasztásakor is a Tbj. szerinti – esetlegesen módosított – jogviszony kódját kell a foglalkoztatónak szerepeltetni.

¹⁵ Tbj. 11. §.

¹⁶ Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (továbbiakban: Art.) 1. számú melléklet 3. pontja alapján.

¹⁷ Art. 50. § alapján.

Ha a **gazdasági társaság a tagjával munkaviszonyt vagy megbízási jogviszonyt létesít**, a biztosítási kötelezettségét a munkaviszonyban, illetve a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyekre vonatkozó szabályok szerint kell megállapítani.

Társadalombiztosítási szempontból a társas vállalkozó lehet:

- főfoglalkozású,
- úgynevezett többes jogviszonyos, ide tartozik a heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban álló, illetve közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató,
- kiegészítő tevékenységet folytató.

3. Járulék

3.1. A biztosítottat¹⁸ terhelő járulék

A biztosított

- **18,5 százalék** társadalombiztosítási járulékot fizet.

3.2. Korkedvezmény-biztosítási járulék

2015. január 1-jétől a korkedvezmény rendszere kikerült a Tbj-ből¹⁹, ezért ettől az időponttól nem kell korkedvezmény-biztosítási járulékot fizetni.

Az esedékességet követően a 2015. január 1-jét megelőző időszakra kifizetett (juttatott) járulékalapot képező jövedelmekre *a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény* 2014. december 31-én hatályos 20/A. §-át kell alkalmazni.

3.3. Egészségügyi szolgáltatási járulék

A **kiegészítő tevékenységet folytató** társas vállalkozó után a társas vállalkozás 2020. július 1-jétől nem köteles egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetni.

4. Járulékfizetési kötelezettség

4.1. Főfoglalkozású társas vállalkozók járulékfizetése²⁰

¹⁸ Tbj. 23. § (1) bekezdés a) pont.

¹⁹ A 2014. évi XCIX. törvény 221. § (2) bekezdés 3. pontja alapján.

²⁰ Tbj. 39. §.

A biztosított társas vállalkozó a társadalombiztosítási járulékot a társas vállalkozástól **személyes közreműködésére** tekintettel megszerzett, járulékalapot képező jövedelme alapulvételével fizeti meg. A társadalombiztosítási járulék alapja havonta legalább a minimálbér (továbbiakban: járulékfizetési alsó határ).

Minimálbéren:

- a tárgyhónap első napján érvényes, a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalónak megállapított személyi alpbér kötelező legkisebb havi összegét kell érteni, és
- a biztosított társas vállalkozó járulékfizetéséről szóló rendelkezések alkalmazásában a tárgyhónap első napján, a teljes munkaidőre érvényes garantált bérminimum havi összegét, ha a társas vállalkozó főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel.²¹

A járulékfizetési kötelezettséget nem „göngyöltve”, havi átlagban, hanem **havonta kell megállapítani**. Például, ha 2023. januárban személyes közreműködés után jövedelemkifizetés nem történik, akkor legalább a **járulékfizetési alsó határ** után kell megfizetni a járulékokat. Februárban a társas vállalkozónak 300 000 forint jövedelmet fizetnek ki, ez után kell megfizetni a járulékokat.

Annál a vezető tisztségviselőnél, aki a vezető tisztséget megbízással végzi, és ezért társas vállalkozóvá válik, a személyes közreműködés díjazásának az **ügyvezetés díjazását** kell tekinteni. Például az az ügyvezető, aki havi 232 000 forint megbízási díj ellenében végzi az ügyvezetést, mint társas vállalkozó, 232 000 forint után lesz köteles megfizetni a társadalombiztosítási járulékot.

A járulékalap alsó határát **arányosan csökkenteni kell** azzal az időszakkal, amely alatt a társas vállalkozó:²²

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban részesül,
- gyermekgondozást segítő ellátásban²³, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában vagy ápolási díjban részesül, kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekek otthongondozási díja, illetve az ápolási díj fizetésének időtartama alatt vállalkozói tevékenységét személyesen folytatja,
- csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül,

²¹ Ha a főfoglalkozású társas vállalkozó tevékenysége középfokú végzettséghez nem kötött, akkor 2023 január 1-jétől havonta legalább 232 000 forint után kell megfizetnie a társadalombiztosítási járulékot. Ha a társas vállalkozó főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel, akkor a társadalombiztosítási járulék alapja 2023. január 1-jétől legalább havi 296 400 forint

²² Tbj. 39. § (3) bekezdés.

²³ Ahol a jogszabály gyermekgondozást segítő ellátást említ azon gyermekgondozási segílyt kell érteni, ha az ellátásra való jogosultság 2016. január 1-jét megelőzően nyílt meg.

- fogvatartott,
- katonai szolgálatot teljesítő önkéntes tartalékos katona,
- ügyvédként, szabadalmi ügyvivőként, közjegyzőként a kamarai tagságát szünetelteti.

Ha ezek a körülmények a naptári hónap teljes tartamán át nem állnak fenn, a járulékfizetési alsó határ kiszámításánál **egy-egy naptári napra az előzőek szerinti minimálbér 30-ad részét kell alapul venni.** Ezt a szabályt kell alkalmazni akkor is, ha a társas vállalkozó biztosítási jogviszonya a hónap közben kezdődött, vagy szűnt meg.

Ha a tárgy hónapban a társas vállalkozónak nem fizetettek jövedelmet, és a tárgyév folyamán – a tárgy hónapig bezárólag – elszámolt járulék a járulékfizetési alsó határ után számított járulék összegét nem éri el, **a társas vállalkozás a járulékfizetési alsó határ utáni járulékot köteles a társas vállalkozó helyett megelőlegezni,** és azt a törvényben előírt határidőn belül befizetni.²⁴

Nem minősül munkaviszonnyal rendelkezőnek, azaz főfoglalkozású társas vállalkozó az a munkavállaló, aki **fizetés nélküli szabadságon** van.

4.2. Az egyidejűleg fennálló, több biztosítással járó jogviszony²⁵

Ha a társas vállalkozó egyidejűleg

- munkaviszonyban áll – akár egy, akár több munkáltatónál – és foglalkoztatása a munkaviszonyában, munkaviszonyaiban **együttesen eléri a heti 36 órát,** vagy
- köznevelési intézményben, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben, az Európai Gazdasági Térség tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében **folytat tanulmányokat,**

akkor a 18,5 százalékos társadalombiztosítási járulékot, a **ténylegesen elért, járulékalapot képező jövedelem alapján** kell megfizetni.

Ha a társas vállalkozóként biztosított több gazdasági társaság személyesen közreműködő tagja vagy ügyvezetője, a járulékfizetési alsó határ utáni járulékot – évente egy alkalommal választása szerint megtett nyilatkozata alapján – egyszer kell figyelembe venni. A társas vállalkozó e **választásáról a tárgyév január 31-éig nyilatkozik** a társas vállalkozásnak. Ha a társas vállalkozó újabb biztosítással járó társas vállalkozási jogviszonyt létesít, de választási lehetőségét már kimerítette, az újabb vállalkozást a korábbi választásáról tájékoztatnia kell.

Ha a társas vállalkozó egyidejűleg egyéni vállalkozó is, akkor a ténylegesen kifizetett jövedelem után kell megfizetnie a járulékot. Az egyéni vállalkozó a társas vállalkozás részére

²⁴ Tbj. 77. § (6) bekezdés.

²⁵ Tbj. 42. §.

a tárgyév január 31-éig tett nyilatkozat alapján, évenként az adóév egészére választhatja azt, hogy a legalább a járulékfizetési alsó határ utáni járulékot társas vállalkozóként fizeti meg. E választása alapján az egyéni vállalkozásában, illetve a további tagsági jogviszonyában a ténylegesen elért járulékalapot képező jövedelem után kell a járulékot megfizetni.²⁶

4.3. Kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó²⁷

Kiegészítő tevékenységet folytat az a társas vállalkozó, aki vállalkozói tevékenységét saját jogú nyugdíjasként folytatja, továbbá az az özvegyi nyugdíjban részesülő személy, aki a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltötte és társas vállalkozónak minősül akkor is, ha a saját jogú, vagy a hozzátartozói nyugellátása szünetel. A kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó **nem biztosított**.

Saját jogú nyugdíjas²⁸: az a természetes személy, aki

- a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvény, illetve nemzetközi egyezmény alkalmazásával az 5. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott saját jogú nyugellátásban (öregségi nyugdíj), szociális biztonságról szóló egyezménnyel érintett állam által megállapított öregségi nyugellátásban, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban), egyházi jogi személytől nyugdíjban vagy öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül,
- a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról és annak végrehajtásáról szóló uniós rendeletek, illetve az EGT-állam jogszabályai alkalmazásával saját jogú öregségi nyugdíjban részesül, abban az esetben is, ha a nyugellátás folyósítása szünetel.

4.3.1. Kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozók járulékfizetési kötelezettsége

A társas vállalkozás a kiegészítő tevékenységet folytatónak minősülő társas vállalkozó után **2020. július 1-jétől nem köteles egészségügyi szolgáltatási járulékot fizetni**. A kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozó pedig 2020. július 1-jétől **nem köteles a jövedelme után 10 százalék nyugdíjjárulékot fizetni**.

5. A társas vállalkozást terhelő bejelentési és nyilvántartási kötelezettség

5.1 Bejelentési kötelezettség²⁹

A társas vállalkozás – adóazonosító számának, nevének, elnevezésének, székhelyének, telephelyének, továbbá jogelődje nevének és adószámának közlésével – az illetékes NAV-

²⁶ Tbj. 42. § (8) bekezdés.

²⁷ Tbj. 4. § 11. pont.

²⁸ Tbj. 4. § 17. pont.

²⁹ Art. 1. számú melléklet 3. pontja alapján.

igazgatóságához elektronikusan, a 'T1041 adatlapon **bejelenti az általa foglalkoztatott biztosított** családi és utónevét, adóazonosító jelét, születési idejét, biztosítási jogviszonyának kezdetét, kódját, megszűnését, a biztosítás szünetelésének időtartamát, a heti munkaidejét, a FEOR-számát, a tajszámát.

Ha a biztosított nem rendelkezik adóazonosító jellel, a születési családi és utónevét, születési helyét, anyja születési családi és utónevét és a biztosított állampolgárságát is kötelező bejelenteni.

A bejelentést

- a biztosítás kezdetére vonatkozóan **legkésőbb a biztosítási jogviszony első napján**, a foglalkoztatás megkezdése előtt, illetve ha a biztosítás elbírálására utólag kerül sor, legkésőbb a biztosítási kötelezettség megállapítását követő napon kell teljesíteni,
- a jogviszony megszűnését, a szünetelés kezdetét és befejezését, a biztosítás megszűnését követően folyósított ellátás kezdő és befejező időpontját közvetlenül követő **8 napon belül** kell teljesíteni, kivéve, ha a munkáltató az Art. 50. § szerinti havi adó- és járulékvallásban feltünteti a biztosítási jogviszony megszűnésének időpontját.

Ha a **foglalkoztató személyében jogutódlás következik be**, a jogutód munkáltató, kifizető köteles a jogutódlással érintett biztosított személyre – munkaviszonyban álló, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló, választott tisztségviselő stb. – vonatkozóan teljesíteni a bejelentést, ugyanezekkel a határidőkkel.

A bejelentésben fel kell tüntetni a jogelőd nevét, elnevezését és adószámát, a jogutódlás tényét és napját, továbbá a jogutód nevét, elnevezését, adószámát, és a jogutód megalakulása napját is.

A foglalkoztató legkésőbb a bejelentést követő napon, illetve a biztosított személy kérésére 3 munkanapon belül **igazolást köteles kiadni** a biztosítottnak, mely tartalmazza a bejelentésben közölt adatokat, és a bejelentés teljesítésének időpontját.³⁰

5.2 Nyilvántartási kötelezettség³¹

A foglalkoztató a tevékenységében személyesen közreműködő biztosítottak adatait úgy köteles nyilvántartásba venni, és erről a magánszemélynek igazolást adni, hogy abból **a törvényben előírt adatok** a munkavégzés (tevékenység) megkezdésétől **megállapíthatók legyenek**.

A nyilvántartásba vétel elmulasztása miatt a foglalkoztatót az Art. szerint megállapítható mulasztási bírság – **nyilvántartásba nem vett személyenként** – terheli.

³⁰ Tbj. 66. § (4) bekezdés.

³¹ Tbj. 74-75. §-ai.

A nyilvántartásnak tartalmaznia kell a biztosított nevét és személyi adatait, társadalombiztosítási azonosító jelét, a foglalkoztató adatait, a biztosítási időre és a szolgálati időre vonatkozó adatokat, a biztosítottól levont járulékok alapját és összegét.

A foglalkoztató a jövedelemigazoláshoz csatoltan a tárgyévet követő év január 31-éig köteles a nyilvántartás adataival egyező **igazolást kiadni** a biztosított részére a tárgyévben fennállt biztosítási idő "től-ig" tartamáról, a tárgyévre, illetve a tárgyévtől eltérő időre levont járulékok összegéről, valamint az egyes járulékokból érvényesített családi járulékkedvezményről. A biztosítással járó jogviszony év közbeni megszűnésekor az igazolást soron kívül kell kiadni.

A foglalkoztató **írásban tájékoztatja** a biztosítottat a tárgyhavi jövedelem kifizetésével egyidejűleg a biztosított jövedelméből levont társadalombiztosítási járulékról, valamint az érvényesített családi járulékkedvezményről, illetőleg a részére túlvonás miatt visszafizetett (átutalt) társadalombiztosítási járulékról.³²

E rendelkezést kell alkalmazni az adóköteles társadalombiztosítási ellátást teljesítő társadalombiztosítási kifizetőhelyre is.

6. Járulékvallás és befizetés

A megállapított tárgyhavi járulékot a **tárgyhónapot követő hónap 12-éig** kell bevallani, illetőleg megfizetni.³³

A társas vállalkozás havonként, a tárgyhót követő hó 12-éig a **2308 jelű bevalláson**, elektronikusan bevallást tesz:

- az adó- és/vagy társadalombiztosítási kötelezettséget eredményező, magánszemélyeknek teljesített kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő valamennyi adóról (a kamatjövedelem-adó kivételével),
- a járulékokról,
- és/vagy az Art. 50. §-ban meghatározott adatokról.

II. SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ³⁴

A társas vállalkozás – mint kifizető – szociális hozzájárulási adó fizetésére kötelezett.

1.1. Szociális hozzájárulási adót kell fizetni:

³² Tbj. 77. § (5) bekezdés.

³³ Art. 3. számú melléklet 4.2.1. pontja alapján.

³⁴ A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (továbbiakban: Szochó tv.) alapján.

- a) a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerint összevont adóalapba tartozó adó (adóelőleg) alap számításnál figyelembe vett jövedelem után,
- b) az ösztöndíjas foglalkoztatási jogviszony alapján fizetett ösztöndíj és a munkavállalói érdekképviseletet ellátó szervezet részére levont (befizetett) tagdíj után,
- c) az Szja tv. szerinti önálló és nem önálló tevékenységből származó jövedelem esetében az Szja tv. szerinti adó (adóelőleg) alap hiányában a Tbj. szerint biztosított személynek juttatott olyan jövedelme után, amely a Tbj. 27. § (1) bekezdés b) pontja és a Tbj. 30. §-a alapján járulékalapot képez.
- d) az Szja tv. szerint külön adózó jövedelmek közül
 - o a béren kívüli juttatások [Szja tv. 71. §],
 - o a béren kívüli juttatásnak nem minősülő egyes meghatározott juttatások [Szja tv. 70. §],
 - o a kamatkedvezményből származó jövedelem [Szja tv. 72. §]Szja tv. szerinti adóalként meghatározott összege után.
- e) adófizetési kötelezettség keletkezik továbbá:
 - o a vállalkozásból kivont jövedelem [Szja tv. 68. §],
 - o az értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem [Szja tv. 65/A. §],
 - o az osztalék [Szja tv. 66. §], vállalkozói osztalékalap [Szja tv. 49/C. §],
 - o az árfolyamnyereségből származó jövedelem [Szja tv. 67. §]Magyarországon adóztatható része után.

Az e) pont szerinti jövedelmek után a szociális hozzájárulási adót a jövedelmet szerző természetes személy, vagyis **a társas vállalkozó fizeti**.

Az e) pont szerinti jövedelmek esetében az adót addig kell megfizetni, amíg a természetes személy a)-c) és e) pont szerinti jövedelme a tárgyévben eléri a minimálbér összegének huszonnégyszeresét, az úgynevezett **adófizetési felső határt**.

Az a)-e) pontokban meghatározott jövedelem után a szociális hozzájárulási adót **nem pénzbeli juttatás** esetén is meg kell fizetni.

Nem keletkezik az a)-c) pont szerint adófizetési kötelezettsége – e tevékenysége, jogállása alapján szerzett jövedelme után

- a társas vállalkozásnak a kiegészítő tevékenységet folytató társas vállalkozóra,
- a kifizetőnek az általa foglalkoztatott saját jogú nyugdíjas személyre tekintettel.

1.2. A társas vállalkozást terhelő adó alapja:

A társas vállalkozást terhelő adó alapja az 1.1. pont a)-d) alpontjában nevesített jövedelem.

Nem önálló tevékenységnek számít a társas vállalkozás tagjának személyes közreműködése, valamint a gazdasági társaság vezető tisztségviselőjének tevékenysége.

Nem önálló tevékenységből származó bevétel minden olyan bevétel, amelyet a tag e tevékenységével összefüggésben szerez, például tiszteletdíj, személyes közreműködésre tekintettel kapott juttatás, amely után a társaságnak meg kell fizetnie a szociális hozzájárulási adót. Például, ha a társas vállalkozónak minősülő vezető tisztségviselő havi 300 000 forint összegű adóelőleg-alapul szolgáló jövedelemben részesül, ebben az esetben ez az összeg lesz az adó alapja.

1.3. A társas vállalkozást terhelő adó különös szabályai³⁵

A közkereseti társaság, a betéti társaság, a korlátolt felelősségű társaság, a közös vállalat, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, a szabadalmi ügyvivői iroda, a szabadalmi ügyvivői társaság, az ügyvédi iroda, a közjegyzői iroda, a végrehajtói iroda, az egyéni cég (társas vállalkozás) által a tagja után fizetendő **adó alapja legalább a minimálbér 112,5 százaléka.**

Az adó alapja legalább az adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszony fennállása minden napjára számítva a minimálbér 112,5 százalékanak harmincad része, ha a jogviszony nem áll fenn a hónap minden napján.

Minimálbér alatt a társas vállalkozónál,

- ha főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget, illetve középfokú szakképzettséget igényel a tárgyhónap első napján, a teljes munkaidőre érvényes garantált bérminimum havi összege értendő,
- ha főtevékenysége nem igényel középfokú iskolai végzettséget, illetve középfokú szakképzettséget, a tárgyhónap első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összegét kell érteni.³⁶

A különös szabályokat kell alkalmazni akkor, ha például a társas vállalkozó a személyes közreműködésre tekintettel **jövedelmet nem vesz fel, vagy a jövedelem összege nem éri el a minimálbér 112,5 százalékát.** Ekkor az adót legalább a minimálbér 112,5 százaléka után meg kell fizetni.

³⁵ Szocho tv. 8. §-a.

³⁶ A középfokú végzettséget nem igénylő főtevékenységet végző társas vállalkozó szocho alapjának megállapításakor a tárgyhónap első napján érvényes minimálbér összegét kell figyelembe venni, vagyis a szociális hozzájárulási adót legalább 261 000 forint (232 000 forint 112,5 százaléka) után kell megfizetni.

Ha azonban a társas vállalkozó főtevékenysége legalább középfokú iskolai végzettséget vagy középfokú szakképzettséget igényel, akkor a szociális hozzájárulási adó alapját a tárgyhónap első napján, a teljes munkaidőre érvényes garantált bérminimum havi összegével kell megállapítani. Ez az összeg 2023. január 1-jétől pedig 333 450 forint (296 400 forint 112,5 százaléka).

1.4. Mentésülés a különös szabályok alkalmazása alól³⁷

A társas vállalkozás mentesül az adó megfizetése alól **azokon a napokon, amikor a társas vállalkozó**

- táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban részesül;
- gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában, ápolási díjban részesül, kivéve, ha a gyermekgondozást segítő ellátás, gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj folyósítása alatt a tag személyes közreműködését személyesen folytatja,
- csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban, gyermekgondozási díjban és gyermekgondozást segítő ellátásban egyidejűleg részesül,
- önkéntes tartalékos katonaként katonai szolgálatot teljesít;
- fogvatartott,
- az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, a szabadalmi ügyvivői társaság, a közjegyzői iroda a tagjával fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának megállapításakor a hónapnak azt a napját, amelyen tagja ügyvédi tevékenysége, szabadalmi ügyvivői kamarai, illetve közjegyzői kamarai tagsága szünetel.

Nem kell a különös szabályt alkalmazni, vagyis a társaságnak nem kell legalább a minimálbér 112,5 százaléka után megfizetni az adót azokra a napokra, amikor a társas vállalkozó legalább **heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll**, vagy köznevelési intézményben, szakképző intézményben, felsőoktatási intézményben, az Európai Gazdasági Térség tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőfokú oktatási intézményben nappali **tanulmányokat folytat**.

Az EGT tagállamában vagy Svájcban közép- vagy felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytatott tanulmányokat a Tbj. 1. melléklete szerint kell igazolni.³⁸

Az egyidejűleg fennálló több munkaviszony esetében **az egyes munkaviszonyokban előírt munkaidőt** a heti legalább 36 órás foglalkoztatás megállapításánál **össze kell adni**. Ebben az esetben a társaságnak az adót a tényleges adóalap után kell megfizetnie.

Ha ezek a körülmények **a naptári hónap egészében nem állnak fenn**, akkor egy-egy naptári napra az adófizetési kötelezettség kiszámításánál társas vállalkozó esetében a Szocho tv. 8. § (1) bekezdés szerinti adóalap harmincad részét kell figyelembe venni.³⁹

³⁷ Szocho tv. 9. §.

³⁸ Szocho tv. 9. § (7) bekezdés, Tbj. 42. § (11) bekezdés.

³⁹ Szocho tv. 9. § (6) bekezdés.

Ugyancsak nem kell a különös szabályt alkalmazni azokon a napokon, amikor a társas vállalkozó **más társaságnál is társas vállalkozói jogviszonyban áll**, feltéve, hogy a másik kifizető e napot a taggal fennálló jogviszonya alapján őt terhelő adó alapjának megállapításkor számításba veszi.

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a legalább a minimálbér 112,5 százaléka után fizetendő adót **csak az egyik társaságnak kell megfizetnie**, a másik társaság az adót a tényleges adóalap után köteles megfizetni a tag nyilatkozata szerint.

Ha a társas vállalkozó egyidejűleg egyéni vállalkozó is, akkor eldöntheti, hogy az egyéni vállalkozásában vagy a tagi jogviszonyára tekintettel a társaság fizesse meg legalább a minimálbér 112,5 százaléka után az adót. Ilyenkor a másik jogviszonyban csak a tényleges jövedelem lesz az adó alapja. Azonban a magánszemélynek a társaságot a **tárgyév január 31-éig az adóév egészére tett nyilatkozatnak az átadásával értesítenie kell arról a döntésről**, hogy a minimum adóalap utáni adófizetési kötelezettséget a társaság teljesítse.

A fentiek alkalmazásának feltétele, hogy a társaság részére a természetes személy nyilatkozatot tegyen a legalább heti 36 órás foglalkoztatással járó munkaviszonya fennállásáról, tanulmányai folytatásáról, illetőleg a más kifizetővel fennálló, az adóalap megállapításának különös szabályai hatálya alá tartozó jogviszonyáról.

A természetes személy minden változásról **köteles haladéktalanul újabb nyilatkozatot tenni** a kifizetőnek. A nyilatkozat tartalmazza a természetes személy természetes személyazonosító adatait, valamint adóazonosító jelét, ennek hiányában a személyazonosító okmánya típusának megjelölését és számát, valamint lakcímét.

A kifizető igényelheti a nyilatkozatot elmulasztó természetes személytől az újabb nyilatkozat elmulasztása miatt keletkezett **adóhiány és jogkövetkezmények megtérítését**.

Ha az újabb nyilatkozat elmulasztása miatt keletkezett adóhiányt a kifizetőtől nem lehet behajtani, az adóhiány és jogkövetkezmények megfizetésére a **NAV a nyilatkozatot elmulasztó természetes személyt határozattal kötelezheti**.

1.5. A szociális hozzájárulási adó mértéke, kedvezmények

Az adó mértéke az adóalap 13⁴⁰ százaléka. A fizetendő adó az adóalap után a kifizetéskor érvényes adómértékkel számított adó, csökkentve az adó fizetésére kötelezettet a Szocho tv. rendelkezése alapján megillető adókedvezmények összegével.⁴¹

A társas vállalkozást a tagja után fizetendő adóból⁴² kedvezmény illeti meg, ha a tag

⁴⁰ Módosította a 2020. évi XLVI. törvény 10. §-a. A 15,5 százalékos adómérték első alkalommal a 2020. július hónapra vonatkozóan bevallott jövedelmekre alkalmazható [Szocho tv. 2. § (4) bekezdés].

⁴¹ Szocho tv. 2. § (1) és (3) bekezdése.

⁴² Az 1.1. pont szerinti adókötelezettség teljesítése során kedvezmény nem érvényesíthető!

- **egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű, vagy**
- **2011. december 31-én I., II., vagy III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult,⁴³ és rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs ellátásban részesül⁴⁴.**

A részkedvezmény az adómegállapítási időszakra a társas vállalkozás tagja után a kifizető által megállapított adóalap, de legfeljebb a minimálbér kétszeresének 13 százaléka.

2021. június 10-től⁴⁵ a többi kedvezmény alapjához hasonlóan kell meghatározni a megváltozott munkaképességű személyek után igénybe vehető szochokedvezmény alapját.⁴⁶ Ez azt jelenti, hogy a kedvezmény alapjának megállapításakor a Szochó tv. 1. § (4)-(5) bekezdései szerinti jövedelmek nem vehetők figyelembe.

A kedvezményt az arra jogosult a komplex minősítésről szóló érvényes dokumentummal, vagy a megváltozott munkaképességű személyek ellátásainak folyósítását igazoló határozattal érvényesítheti. Ha az adókedvezmény érvényesítésének feltételei már nem teljesülnek, akkor az adókedvezmény a jogosultság megszűnését követő hónaptól nem vehető igénybe.

1.6. Az adó megfizetése, bevallása, nyilvántartás

A szociális hozzájárulási adót a társas vállalkozás az Art. 50. §-a szerint havonta megállapítja, és a tárgyhónapot követő hónap 12-éig bevallja és megfizeti.

Az adó összegét a természetes személy részére kiállított igazoláson nem tünteti fel. Ha az adóalany természetes személy foglalkoztatása után kedvezményt vagy támogatást vesz igénybe, az Art. 50. §-a szerinti bevallási kötelezettségét úgy kell teljesítenie, hogy **a bevallás adataiból a kedvezmény vagy támogatás jogcíme, alapja és a kedvezmény vagy támogatás összege személyenként megállapítható** legyen.

Az adó fizetésére kötelezett természetes személy az adót a személyi jövedelemadó, a személyijövedelemadó-előleg megfizetésével egyidejűleg állapítja és fizeti meg, azzal, hogy az adót a NAV közreműködése nélkül elkészített szja-bevallásban vagy a NAV által összeállított adóbevallási tervezet felhasználásával elkészített szja-bevallásban vallja be.

A NAV közreműködése nélkül elkészített bevallásban vagy a NAV által összeállított adóbevallási tervezet felhasználásával elkészített szja-bevallásban kell az előlegként

⁴³ A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény alapján megállapított.

⁴⁴ A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 32-33. §-a, vagy a 19. § (1a) bekezdése, vagy a 38/C. §-a alapján.

⁴⁵ Módtv. 88. § f) pont.

⁴⁶ Szochó tv. 13. §.

megfizetett adót elszámolni, az adóbevallás benyújtásának határidejéig a különbözetet megfizetni. A túlfizetésként mutatkozó különbözet összegéről a bevallás megfelelő rovatában lehet rendelkezni.

Az szja-előleg megfizetésére nem kötelezett természetes személy az adót a szja-bevallásában vagy a NAV által összeállított adóbevallási tervezet felhasználásával elkészített szja-bevallásban a bevallásra előírt határidőig állapítja meg, vallja be, és a bevallás benyújtásának határidejéig fizeti meg.⁴⁷

Az adó megállapítására, bevallására és megfizetésére kötelezett adózó olyan nyilvántartást köteles vezetni, amelynek alapján az adó alapja és összege, valamint az annak megállapításánál figyelembe vett mentesség és kedvezmény összege, továbbá az adó megfizetésének napja ellenőrizhető. E nyilvántartási kötelezettségét a számvitelről szóló törvény hatálya alá tartozó kifizető a számvitelről szóló törvény szerinti nyilvántartása (könyvvezetése) megfelelő részletezésével, más kifizető az Szja törvény vagy az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény rendelkezése alapján vezetett külön nyilvántartás révén teljesíti.

A szociális hozzájárulási adóról részletesebb tájékoztatás a NAV honlapján (www.nav.gov.hu) elérhető 49. számú információs füzetben található.

III. EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS

A 2019. január 1-jén hatályba lépett SzocHo tv. magában foglalja az egészségügyi hozzájárulás szabályait is, ezért 2018. december 31-én hatályát veszítette az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény.

Ez azt jelenti, hogy **azon jövedelmek után, melyeket korábban egészségügyi hozzájárulás terhelt, szociális hozzájárulási adót kell fizetni.**

A 2019. január 1. előtt keletkezett egészségügyi hozzájárulási kötelezettségeket a 2018. december 31-éig hatályos rendelkezések alapján kell teljesíteni.

IV. SZÁMLASZÁMOK

A NAV adóztatási tevékenységével összefüggő számlaszámok és adónemek érvényes jegyzéke a NAV honlapján a következő linken érhető el:
<https://nav.gov.hu/ugyfeliranytu/szamlaszamok/szamlaszamok/nav-adoztatasi-szamlaszamok>.

A nemzetközi pénzforgalomban alkalmazandó IBAN-számlaszámok és adónemek érvényes jegyzéke a NAV honlapján a következő linken érhető el:
<https://nav.gov.hu/ugyfeliranytu/szamlaszamok/iban/nav-adoztatasi-iban-szamlaszamok>.

⁴⁷ SzocHo tv. 27. §.

